

YARGITAY

9. HUKUK DAİRESİ

Esas No.	2015/19180
Karar No.	2015/28952
Tarihi:	19.10.2015

İlgili Kanun / Madde

4857 S. İŞK/2, 18-21

- **ORGANİK BAĞ**
- **TÜZEL KİŞİLİĞİN KÖTÜYE KULLANILMASI**
- **TÜZEL KİŞİLİK PERDESİNİN ARALANMASI**
-

ÖZETİ 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 19 ve 6100 sayılı HMK.'un 33. maddeleri uyarınca yargıç tarafların hukuki nitelendirmesi ile bağlı değildir. Yargıç aradaki sözleşmesel ilişkiyi yorumlar, sözleşme türünü ve içeriğini kendisi belirler. Tarafların gerçek ve ortak iradelerini esas alır, aradaki hukuki ilişkiyi tespit eder.

Organik bağ ilişkisinde işveren sıfatı olan tüzel kişinin, işçinin iş sözleşmesinden veya iş kanunundan doğan haklarını kullanmasının engellenmesi için temsilde farklı kişiliklere yer vermesi sözkonusudur. Bu durumda tüzel kişinin bağımsızlığı sınırlanır ve organik bağ içinde olunan kişi ile özdeş kabul edilir.

Bu anlamda; tüzel kişilik hakkının kötüye kullanılması, kanuna karşı hile, işçiye zarar verme(haklarının alınmasını engelleme), tarafta muvazaa(hizmeti kendisine verdiği halde başka bir kişiyi kayıta işveren olarak gösterme) ve namı müstear yaklaşımı nedeni ile dolaylı temsil sözkonusudur. Bu durumların sözkonusu olduğu halde tüzel kişilik perdesinin aralanması sureti ile gerçek işveren veya organik bağ içinde olan tüm işverenler sorumlu tutulmaktadır. Organik bağ ise şirketlerin adresleri, faaliyet alanları, ortakları ve temsilcilerinin aynı

olmasından, aralarındaki hukuki ilişkilerin tespitinden anlaşılır.

Somut uyuşmazlıkta davalı şirket ile dava dışı Eti Bakır A.Ş.'nin Ticaret Sicili kayıtları ile tüm dosya kapsamından aynı holding bünyesinde yer aldıkları, ortaklarının aynı şahıslar olduğu, aynı adreste faaliyette buldukları, davacının çalışma döneminin tamamında aynı yerde çalıştığı, her iki şirket arasında resmi olarak devir işlemi görünmesine rağmen, bu işyerinin SGK sicil numarasının hiç değişmediği anlaşılmaktadır. Davalı ile dava dışı Eti Bakır A.Ş. arasında organik bağ kanıtlanmış olup, davalının sorumluluğuna karar verilmelidir.

DAVA : Davacı, fazla mesai ücreti, hafta tatil ücreti, bayram tatil ücreti, yıllık ücretli izin alacaklarının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkemece, davanın pasif husumet yokluğundan reddine karar verilmiştir.

Hüküm süresi içinde davacı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

A) Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili dava dilekçesinde, davacının davalıya ait bakır madeni iş yerinde 28.06.2009 - 28.06.2011 tarihleri arasında çalıştığını, davacının iş akdini haklı nedenle feshettiğini iddia ederek işçilik alacaklarının davalıdan tahsiline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

B) Davalı Cevabının Özeti:

Davalı vekili cevap dilekçesinde davacının 28.06.2009 tarihinden beri iş yerinde şirket işçisi olarak çalıştığını, ancak 08.12.2010'dan itibaren Eti Bakır A.Ş. Murgul İşletmesi işçisi olarak çalıştığını, iş akdinin 30.06.2011 tarihinde feshedildiğini, dava konusu alacaklardan Eti Bakır A.Ş. Murgul İşletmesinin sorumlu olduğunu, bu nedenle açılan davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir

C) Yerel Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece dosyadaki bilgi ve belgelerden iş yerini devir alanın Eti Bakır A.Ş. olduğu, davanın ise iş yerini devreden Cengiz İnşaat San. ve Tic. A.Ş.'ye açıldığının anlaşıldığı, bu haliyle davalı şirkete husumet düşmeyeceği gerekçesiyle davanın pasif husumet yokluğu nedeniyle reddine karar verilmiştir.

D) Temyiz:

Kararı davacı vekili temyiz etmiştir.

E) Gerekçe:

Somut uyuşmazlıkta dava "Cengiz İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş."ye yöneltilmiş, mahkemece dava konusu işyerini "Eti Bakır A.Ş." nin devraldığı, bu haliyle davalı "Cengiz İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş." ye husumet düşmeyeceğinin anlaşıldığı gerekçesiyle pasif husumet yokluğundan dava reddedilmiştir.

Mahkeme karar gerekçesinde, davalı ve dava dışı Eti Bakır A.Ş. arasında organik bağ olduğunu ve ayrıca işveren değişikliğine rağmen SGK işyeri numarasının hiç değişmediğini, somut olayda işyeri devrinin söz konusu olduğunu, devreden işveren ile devralan işverenin müştereken ve müteselsilen sorumlu olduğunu, devreden açısından bu sürenin 2 yıl olduğunu, dava konusu işyerini devreden Cengiz İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin dava konusu işçilik alacakları sebebiyle sorumlu olmayacağı belirtilmiştir.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 19 ve 6100 sayılı HMK.'un 33. maddeleri uyarınca yargıç tarafların hukuki nitelendirmesi ile bağlı değildir. Yargıç aradaki sözleşmesel ilişkiyi yorumlar, sözleşme türünü ve içeriğini kendisi belirler. Tarafların gerçek ve ortak iradelerini esas alır, aradaki hukuki ilişkiyi tespit eder.

Organik bağ ilişkisinde işveren sıfatı olan tüzel kişinin, işçinin iş sözleşmesinden veya iş kanunundan doğan haklarını kullanmasının engellenmesi için temsilde farklı kişiliklere yer vermesi sözkonusudur. Bu durumda tüzel kişinin bağımsızlığı sınırlanır ve organik bağ içinde olunan kişi ile özdeş kabul edilir.

Bu anlamda; tüzel kişilik hakkının kötüye kullanılması, kanuna karşı hile, işçiye zarar verme(haklarının alınmasını engelleme), tarafta muvazaa(hizmeti kendisine verdiği halde başka bir kişiyi kayıta işveren olarak gösterme) ve namı müstear yaklaşımı nedeni ile dolaylı temsil sözkonusudur. Bu durumların sözkonusu olduğu halde tüzel kişilik perdesinin aralanması sureti ile gerçek işveren veya organik bağ içinde olan tüm işverenler sorumlu tutulmaktadır. Organik bağ ise şirketlerin adresleri, faaliyet alanları, ortakları ve temsilcilerinin aynı olmasından, aralarındaki hukuki ilişkilerin tespitinden anlaşılır.

Somut uyuşmazlıkta davalı şirket ile dava dışı Eti Bakır A.Ş.'nin Ticaret Sicili kayıtları ile tüm dosya kapsamından aynı holding bünyesinde yer aldıkları, ortaklarının aynı şahıslar olduğu, aynı adreste faaliyette buldukları, davacının çalışma döneminin tamamında aynı yerde çalıştığı, her iki şirket arasında resmi olarak devir işlemi görünmesine rağmen, bu işyerinin SGK sicil numarasının hiç değişmediği anlaşılmaktadır. Davalı ile dava dışı Eti Bakır A.Ş. arasında organik bağ kanıtlanmış olup, davalının sorumluluğuna karar verilmelidir. Mahkemece işin esasına girilerek bir karar verilmesi gerekirken yazılı gerekçe ve hatalı hukuki değerlendirme ile açılan davanın pasif husumet yokluğundan reddine karar verilmesi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

F) Sonuç:

Temyiz olunan kararın, yukarıda yazılı sebepten dolayı BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine 19.10.2015 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.